

In de serie Uitgesproken gaat Heleen Vink op zoek naar mensen die UITGESPROKEN zijn, uitgesproken ideeën hebben, uitgesproken leven, uitgesproken geloven, uitgesproken wonen, zich uitgesproken kleden, uitgesproken meningen hebben, mensen die niet schromen kleur te bekennen.

We hoeven elkaar niets uit te leggen

Overal waar de gezusters Wildevuur, de 77-jarige Maya uit Groningen en de 4 jaar jongere Texelse Hermance, verschijnen, draaien de hoofden zich als vanzelf om.

Steevast gekleed in rokken, tops en jurken van zijde, satijn en fluweel in levendige kleuren, met borduursels, uitbundige prints, bloemmotieven, ruches en roezels en afgezet met glanzend band, kun je ze onmogelijk over het hoofd zien.

Iedere dag kleden ze zich als is het een feestdag. Boven al deze uitbundigheid uit kijken hun evenzo pittig opgemaakte ogen aandachtig de wereld in. „Mijn tweede man Jan heeft me geleerd om naar boven te kijken en als je dat doet gaat er een wereld voor je open. Eerder liep ik altijd met mijn gezicht naar beneden. Vroeger wilde niemand met me op de foto, nu iedereen”, lacht Maya. Het is een vroege zondagmorgen en we treffen elkaar midden op het Waddeneiland in het sfeervolle kleine chalet van Hermance en haar man Hans. Binnen een wereldse inrichting met rode keuken, zwart-wit geblokte vloer en allerlei dierbaar moois. Door de ramen lonkt de weelderige bloementuin van Hermance, omzoomd door een landelijk vergezicht. Iedere voorzomer komt Maya, kunstenaar, een paar weken logeren om de bloeiende klapprozen te schilderen.

Aan tafel met koffie en aardbeientart vertelt Maya, „Mama was lerares kostuumnaaister en daardoor kwamen wij er niet zo aan toe, want zij maakte alles en zo precies. Vader had een uitgeverij in vakliteratuur. Hij had graag gewild dat ik die business inging. Maar nee, vreselijk. Ik zat op de middelbare meisjesschool en heb ervoor gevochten om naar de kunstacademie te mogen.” Pas toen hun moeder rond haar zestigste met haar tweede man naar Spanje verhuisde ging vooral Hermance aan de slag met het zelf kleding maken. Maya vervolgt: „We hadden weinig geld. In Enschede waar we toen woonden had je natuurlijk textiel en kon je prachtige lappen kopen voor een paar gulden.” Tijdens het gesprek weet Hermance tot in detail zich te herinneren wie wat

droeg op een specifiek moment. „Toen ik Hans leerde kennen had ik op school een zelfgemaakte paarse jurk met zwart kraagje aan met daaronder een rode maillot en rode laarsjes.” Schrok je dat niet af Hans? „Nee, ik hou wel van aparte vrouwen”, verzekert hij vanaf de bank. „Mijn eigen trouwjurk heb ik ontworpen en mijn moeder maakte die. Van batist met bloemetjes, een bobbi-kraagje, pofmouwtjes en een strak lijfje. Mijn eerste zelfgemaakte rok was zo'n wijde en Schots geruit. Ik was gek op kilts met penny shoes en dan die Laura Ashley bloesjes erop.” Lyrisch vertelt ze over de 15 jurkjes van dat merk die ze, zonder te mogen passen, eens voor weinig in één koop kocht. „Voor Maya maakte ik rijbroeken, die gouden weet je nog Maya, met blouses met knoopjes en lusjes.” „Ik ging later naar Bremen om zijde te halen”, vult Maya aan.

Verliefd op Texel

Hermance ging met haar jonge gezin tijdens vakantie voor het eerst naar Texel en werd smoorverliefd op de ruime leegte. Al woonden en werkten ze in Almelo, vanaf dan is het ondanks de afstand, 15 jaar lang ieder weekend heen en weer naar Texel. Sinds hun pensioen wonen ze op het eiland. Hans droomt af en toe nog weg in de atlas, maar Hermance wil het eiland niet meer af.

„Ik werkte 35 jaar in een modezaak, liep daar altijd in het zwart met grote oorbellen en het haar in een balletknotje. Toen ik op Texel ging wonen wilde ik dat niet meer en heb aan alles een rood randje gemaakt en draag sindsdien mijn haar in een los vlechtje.” In het begin van haar carrière naait en borduurt Maya met de hand tijdrovende wandkleden, maar kan er geen droog brood mee verdienen. Tot ze uit armoede de stof ging plakken. In plaats van één kleed in de maand werd de productie een tiental zelf geverfde zijdecollages per dag. „Daar werd ze mee beroemd”, zegt Hermance trots. Maya werkte keihard. „Ik gebruikte liters lijm, had twee kleine kinderen en toch energie voor

”

Ik zat op de middelbare meisjesschool en heb ervoor gevochten om naar de kunstacademie te mogen

tien. Achteraf bleek ik continue high van de lijm, toen nooit bij stilgestaan”, moet Maya lachen. Ook maakte ze slingers van droogbloemen voor de Bijenkorf. „Maar ik droeg ze in mijn haar, ik was gek van Hongaarse folklore.” Ze laat haar kledingkast zien, keurige stapeltjes. In de schuur bewaart ze een schat aan lappen en kilometers band. „Maya heeft veel gereisd en nam van over de hele wereld bandjes mee. We zijn niet van de knopen, we zijn van de haakjes en de stof moet rekken. Ik maak al Maya's kleding. We hebben dezelfde

smaak en hoeven elkaar niets uit te leggen. Ze past ook niet, ik maak het en stuur het op.”

Maya heeft een inloopkast vol met ontwerpen van Hermance. „Een spijkerbroek of een 'gewoon' T-shirtje heb ik nog nooit aangehad. Iedere morgen sta ik dankbaar op en onder de douche bedenk ik wat ik die dag zal aantrekken. Het liefst loop ik de hele dag in badpak en als ik alleen thuis ben, doe ik dat ook.”

Hun uitgesproken kledingwijze doet ten onrechte extravagantie vermoeden. Beiden blijken empathisch, goede luisteraars en harde werkers te zijn. De uitgesproken zussen hebben een evenwicht gevonden in Maya's persoonlijke ingetogenheid en bedachtzame woordkeuze en Hermance haar kwikzilverig zijn met spraakwaterfall. In tegenspraak met hun vrolijke verschijningen verloopt hun leven niet zorgeloos. Zo verzorgde Maya twintig jaar lang zelf haar Jan tot hij zes jaar geleden overleed aan dementie. Ze reisden graag en om Jan niet kwijt te raken bonden ze een touwtje om elkaars pols. Sinds ze door een bloedvergiftiging plukken haar verloor draagt ze pragmatisch een bloementooi. Met levenskunst en nog steeds veel bezig zijn geven ze dagelijks hun leven vorm. „Heerlijk dat wij ouder mogen worden”, uit Hermance haar dankbaarheid. „Onze oma en vader werden niet oud.”

„Het leven is één groot leerprogramma”, concludeert Maya. „En iedere dag biedt nieuwe kansen”, besluit Hermance.

Tekst en foto: Heleen Vink